

INTENSIV PRODUKTION AF LANDBRUGSDYR FREMMER NYE SYGDOMME

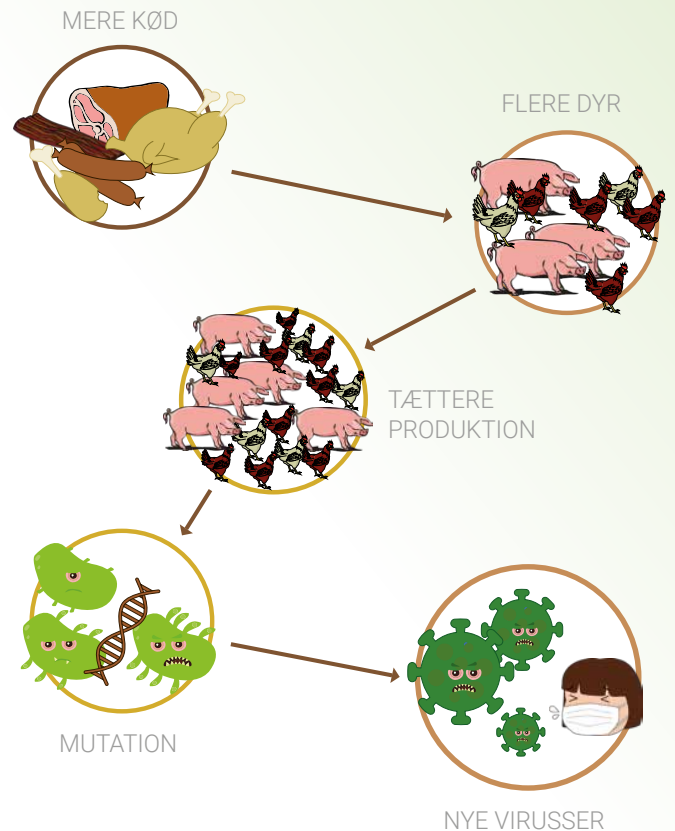
FN's fødevarer- og landbrugsorganisation (FAO) udgav i 2007 en rapport, *Industrial Livestock Production and Global Health Risks*¹⁹, om de globale sundhedsrisici ved den animalske produktion. Rapporten pegede på, at tre ud af fire nye virusser, som påvirker mennesker, stammer fra dyr eller animalske fødevarer. Den advarede desuden om, at vi i fremtiden ville se epidemier og pandemier med nye sygdomme, som opstår og muterer i produktionen af kød og derpå overføres til mennesker.

For at kunne producere store mængder kød er produktionen blevet mere intensiv. Når man samler tusindvis af landbrugsdyr som grise og kyllinger på meget lidt plads, bliver det alletiders yngleplads for virusser. Dels fordi virusser her kan springe nemt fra dyr til dyr, dels fordi dyrenes immunsystemer svækkes, fordi de lever under konstant stress.

Mange af dyrenes sygdomme betegnes direkte som "produktionssygdomme"²⁰, fordi de er mere udbredte, jo mere produktivt dyret er – det vil sige jo mere effektiv, dyrets omdannelse af foder til kød er. Problemet forstærkes af genetisk selektion, hvor energi, der normalt ville blive brugt på dyrenes immunforsvar, i stedet bruges på vækst²¹.

Oftentimes vil et virus være mere smitsomt, men mindre dødeligt, fordi det dermed kan nå at sprede sig, fremfor at blive stoppet af at værtsorganismen dør. I den intensive produktion af dyr er dyrene imidlertid så tætte på hinanden, at virusset nemt både kan nå at slå et dyr ihjel og sprede sig videre til mange andre dyr²². Desuden trives de i mørke, hvor mange produktionsdyr tilbringer hele deres liv.

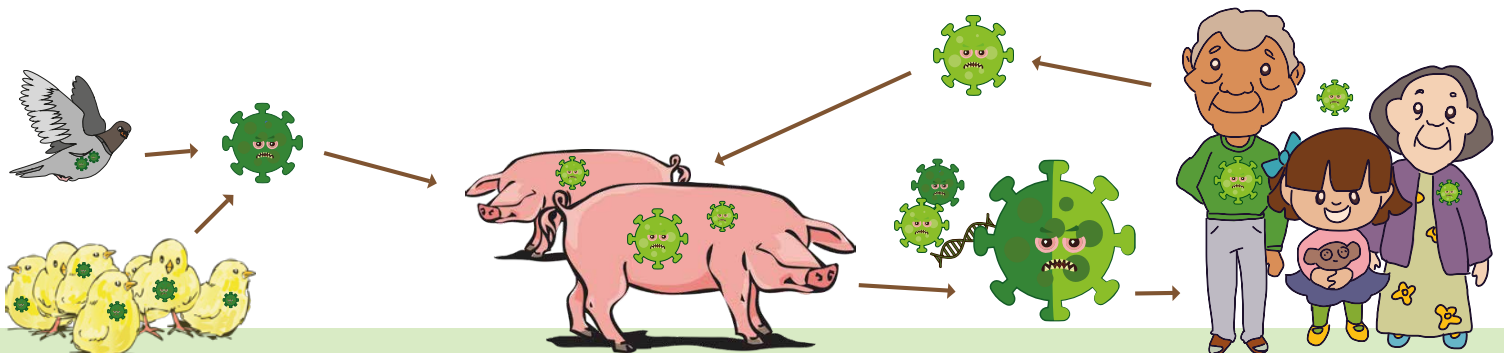
Eftersom grise kan bære virusgener fra både fugle og mennesker²³, frygtes det, at en fugleinfluenza med høj

dødelighed en dag muterer via svineproduktionen til at kunne smitte mellem mennesker.

Den intensive kødproduktion indebærer også en udfordring med antibiotika-resistente bakterier, f.eks. MRSA. Disse bakterier har allerede kostet menneskeliv i Danmark²⁴. Over 70 % af verdens antibiotika anvendes i den intensive produktion af dyr. De anvendes primært til at få dyrene til at vokse hurtigere, fordi antibiotika sørger for, at der er færre bakterier i dyrenes kroppe, hvilket gør fordøjelsen mere effektiv, så energien fra foderet primært går til dyrets vækst²⁵.

Hans Jørn Kolmos, der er professor i klinisk mikrobiologi på Syddansk Universitet, vurderer, at vi vil kunne nedsætte risikoen for, at epidemier opstår, ved at droppe kødet²⁶.

¹⁹ FAO 2007. <http://www.fao.org/3/a-bp285e.pdf>

²⁰ Jones et al. 2018. <http://centaur.reading.ac.uk/78999/>

²¹ Schuck & Alonso 2020. *Pandemics, global health and consumer choices*. Ebook.

²² Schuck & Alonso 2020. *Pandemics, global health and consumer choices*. Ebook.

²³ Trebbien et al. 2011. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3177912/>

²⁴ Statens Serum Institut 2018. <https://www.ssi.dk/aktuelt/nyheder/2019/opgoerelse-for-blodforgiftning-med-mrsa-4-kvartal-2018>

²⁵ Schuck & Alonso 2020. *Pandemics, global health and consumer choices*. Ebook.

²⁶ Mandag Morgen 20. marts 2020. <https://www.mm.dk/tjekdet/artikel/havde-vi-undgaaet-coronavirus-ved-at-vaere-veganere>